

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Miljøvern avdelingen

Fet kommune
postboks 100
1901 FETSUND

Deres ref.: Deres dato: Vår ref.: Saksbehandler: Dato: 2013/11795-1 M-FO Simon Haraldsen 26.06.2013

UTSLIPPSTILLATELSE FOR FET KOMMUNE PÅ AVLØPSSEKTOREN.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har nå ferdigstilt arbeidet med ny utslippstillatelse for Fet kommune på visse vilkår. Utslippstillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brev. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningslovens §§ 16 og 18.

Bakgrunn:

Fylkesmannen viser til tillatelsen Midtre Romerike Avløpsselskap (MIRA) har fått og har besluttet å revidere eierkommunenes tillatelser slik at de samsvarer med MIRA sin tillatelse. Alle de tre eierkommunene Sørumsund, Fet og Gjerdrum har gamle og nedslitte renseanlegg med liten eller ingen restkapasitet til å motta de stadig økende avløpsmengder, som følge av veksten i kommunene. Kommunene har vedtatt å bygge et nytt felles renseanlegg på Tangen i Sørumsund kommune. Dette medfører at til sammen fem kommunale renseanlegg i disse tre kommunene nedlegges og samles i ett felles renseanlegg. Bygging av renseanlegg og hovedavløpssystem er planlagt igangsatt 2013 og ferdigstilt høsten 2015.

Fylkesmannens vurdering:

Fylkesmannen har fulgt prosessen i kommunene nøye og er godt fornøyd med at kommunene har valgt en løsning med å etablere et interkommunalt selskap som er gitt oppgaven med å løse kommunenes utfordringer innen avløpsrensing fremover. Det nye renseanlegget får utslipp til Glomma som er en robust resipient. Dette er i samsvar med vannforskriftens hovedprinsipper og et viktig bidrag til å redusere forurensningsutslipp til de sårbare vassdragene Gjermua (Gjerdrum kommune), Leira (Gjerdrum og Sørumsund kommune) og Rømsund (Sørumsund kommune). Dette er også i tråd med naturmangfoldlovens prinsipper om å sikre det biologiske mangfoldet i de sårbare resipientene. Løsningen vil være en viktig regional faktor for å utvikle midtre Romerike videre i forhold til ønsket befolknings- og næringsutvikling.

Utslippstillatelsen for Fet kommune vil omfatte det ledningsnettsystem som i dag er knyttet til Fet renseanlegg. Dette renseanlegget vil bli nedlagt når MIRA er satt i drift.

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon: 22 00 35 00	Saksbehandler: Simon Haraldsen
Postboks 8111 Dep	Tordenskiolds gt 12	Telefaks: 22 00 36 58	Direkte telefon: 22 00 36 52
0032 OSLO	Inngang sjøsiden	Internett:	E-post: fmoapostmottak@fylkesmannen.no
		www.fylkesmannen.no/OsloOgAkershus	Org.nummer: NO 974 761 319

Tilrenningen til de eksisterende renseanlegg i dag er preget av innlekking av fremmedvann i perioder med mye nedbør og om våren med snøsmelting og høy grunnvannstand. Situasjonen er omtrent den samme i alle tre kommuner til tross for 100 % separatsystem i alle tre kommunene. Det er derfor viktig at eierkommunene med sine separatsystem prioriterer høyt tiltak for å minimalisere fremmedvannsmengdene til renseanlegget som fører til økte utslipp. Fylkesmannen har derfor i vedlagte utslippstillatelse for Fet kommune vektlagt dette ved å stille krav om tiltaksplaner i kommunen for å redusere innlekkingen av fremmedvann til avløpsnettet. Klimaendringer med økt nedbørvolum og nedbørintensitet forsterker viktigheten av at det settes fokus på dette område.

Vi har i tillatelsen satt strenge krav til dokumentasjon av utslipp fra overløpene i pumpestasjonene for at kommunen skal ha god utslippskontroll og for at en skal se effekter av tiltak som gjennomføres.

Fylkesmannen legger vekt på i vilkårene i tillatelsen at det skal gjennomføres grundige miljørisikovurderinger for å forebygge utslipp. Dette er også i tråd med naturmangfoldloven der det skal utføres miljøundersøkelser som dokumenter eventuelle skadevirkninger av tiltak på det biologiske mangfoldet. Ledningsanlegg som pumpestasjoner m.m må ha stor grad av sikkerhetssystemer mot utilsiktede utslipp.

Det må utvises særlig aktsomhet ved planleggingen og gjennomføringen av tiltak som kan påvirke naturmangfoldet. Vi forutsetter at det er innhentet tilstrekkelig kunnskap om sårbare naturtyper eller områder som brukes av sårbare arter i forhold til planlegging og gjennomføring av tiltak. Fylkesmannen har i sin behandling av saken og utforming av vilkår lagt til grunn Naturmangfoldlovens §§8-12.

Fastsettelse av gebyrsats for saksbehandling:

Fra 1. januar 2007 endret Miljøverndepartementet forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyrer for forurensningsmyndighetenes arbeid med tillatelser etter forurensningsloven.

Det skal betales gebyr for saksbehandlingen. Fylkesmannen gjør her vedtak om at gebyrsats 3 benyttes i tråd med forurensningsforskriften § 39-4. Vi har i denne saken halvert ordinært gebyr grunnet medgått arbeidstid da alle tre eierkommuner har fått likelydende vilkår i sine utslippstillatelser. Faktura med innbetalingsblankett pålydende kr. 26.150.- ettersendes fra Klima- og forurensningsdirektoratet(KLIF).

Avløpssystemet i Fet kommune plasseres i risikoklasse 3.

Klageadgang:

Vedtak om saksbehandlingsanleggets størrelse samt vilkår i utslippstillatelsen kan påklages til KLIF innen 3 uker fra mottatt brev. Klagen bør begrunnes og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Are Heden
seksjonssjef

Simon Haraldsen
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Kopi til: MIRA

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg

1 Utslippsvilkår for Fet kommune på avløpssektoren.

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

HOVEDKONTOR OG POSTADRESSE: TORDENSKIOLDSGT.12, POSTBOKS 8111 DEP. - 0032 OSLO
TELEFON: 22 00 35 00 - TELEFAX: 22 00 35 35 - TELEFAX FOR MILJØVERNAV. 22 00 36 58.

UTSLIPPSTILLATELSE FOR KOMMUNALT AVLØPSVANN FET KOMMUNE

I medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 (forurensningsloven), § 11,16,18 og kapittel 14 i forurensningsforskriften gir Fylkesmannen i Oslo og Akershus tillatelse til Fet kommune for utslipp av kommunalt avløpsvann. Tillatelsen er gitt på nærmere angitte vilkår med hjemmel i § 16 i forurensningsloven.

Adresse: Postboks 100
1901 Fetsund
Org.nr: 964949115

Risiko klasse: 3
Tillatelsen gjelder fra: 1.juli 2013 og erstatter tillatelse fra 29.nov. 1996

Dato: Juni 2013

Are Heden
seksjonssjef

Simon Haraldsen
senioringeniør

INNHALDSFORTEGNELSE

1. TILLATELSENS RAMME

2. UNDERSØKELSER, UTREDNING OG RAPPORTERING MED FRISTER

3. MILJØRIKOVURDERING-HÅNDTERING OG BEREDSKAPSMESSIGE TILTAK MOT AKUTTUTSLIPP

3.1 Klimatilpasset risikovurdering

3.2 Risikohåndtering

3.3 Beredskapsplan

3.4 Varslingsplikt

4. FUNKSJONSKRAV

4.1 Krav til totalsystemet

4.2 Rensekrav

4.2.1 Utslippspunkt

4.3 Rensekrav til Fet renseanlegg

4.4 Utslipp fra overløp på transportsystemet.

5. OVERSIKT OVER ALLE PUNKTUTSLIPP

6. RESIPIENTUNDERSØKELSE OG OVERVÅKING

7. PLAN FOR REDUKSJON AV FREMMEDVANN OG PLAN FOR FORNYELSE AV AVLØPSNETTET

7.1 Generelt

7.2 Plan for reduksjon av fremmedvann til avløpsnett

7.3 Plan for fornyelse av avløpsnett

8. PÅSLIPP TIL AVLØPSNETTET

9. KRAV TIL ÅRSRAPPORTERING

10. INTERNKONTROLL

11. GENERELLE VILKÅR

11.1 Utslipsbegrensninger og plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

11.2 Ansvarsforhold

11.3 Tilsyn

1. TILLATELSENS RAMME

Tillatelsen gjelder for utslipp fra Fet kommune og omfatter avløpsnettets tilknyttet Fet renseanlegg til det nye sentralrenseanlegget blir satt i drift (MIRA). For Fet renseanlegget er det liten eller ingen restkapasitet igjen for økt belastning før MIRA er ferdigstilt.

Tillatelsen ses i sammenheng med utslippstillatelsen for Midtre Romerike avløpsselskap IKS (MIRA).

2. UNDERSØKELSER, UTREDNINGER OG RAPPORTERING MED FRISTER

Referanse	Dokument/Plan som må utarbeides	Tidsfrister
3.0 Krav til miljørisikovurdering og håndtering	Miljørisikovurdering Handlingsplan og oppdatert beredskapsplan	Innen 01.01. 2014 Innen 01.01.2014
5.0 Oversikt over alle punktutslipp	Årsrapport	15.03 hvert år
6.0 Overvåking av vannkvalitet	Program for resipientundersøkelse	I samråd med vannområdeutvalg og VRM*
7.0 Plan for reduksjon av fremmedvann	Handlingsplan	Innen 01.02.2014
8.0 Påslipp til avløpsnett	Kartlegging av industri	Innen 01.03.2014

* VRM- vannregionmyndighet

3. MILJØRISIKOVURDERING – HÅNDBLING OG BEREDSKAPSMESSIGE TILTAK MOT AKUTTUTSLIPP

3.1 Klimatilpasset risikovurdering av avløpssystemet.

En klimatilpasset miljørisikovurdering skal gjennomføres innen 01.01.2014.

En kritisk gjennomgang av forhold som kan forårsake utilsiktede forurensningsutslipp skal foretas. Herunder en analyse av konsekvensene av klimaendringer for avløpssystemet. Risikoreduserende tiltak skal identifiseres med hensyn til hendelser med uakseptabel risiko. Identifikasjonen av mulige tiltak gjøres utfra de farer, hendelseskjeder og konsekvenser samt vektning av disse som er beskrevet i risikoanalysen. For hvert av tiltakene skal det vurderes risikoreduserende effekt.

3.2 Risikohåndtering

En handlingsplan for risikohåndtering skal utarbeides innen 01.01.2014 som viser planlagt gjennomføringen av risikoreduserende tiltak i tid, herunder klimatiltak.

På bakgrunn av risikovurderingen utarbeides en handlingsplan for forebyggende tiltak som viser tiltaksprioritering, beslutninger om tiltak og planlagt gjennomføring av tiltak i tid. I planen bør det fremgå et resultatoppfølgingssystem på effekten av gjennomførte tiltak.

3.3 Etablering av beredskap

En beredskapsplan skal foreligge samtidig med vurdering av tiltak .

På bakgrunn av farer, hendelseskjeder og konsekvenser som er identifisert etableres og oppdateres beredskapsplan mot akutt forurensning. Beredskapen skal være dimensjonert i forhold til de aktuelle hendelser som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal dokumenteres i en beredskapsplan. En beredskapsplan skal kontinuerlig evalueres.

3.4 Varslingsplikt

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av betydning skal omgående varsles Fylkesmannen. Varslingsskjema finne på Fylkesmannen.no/skjemabibliotek. Kommunen skal innhente godkjennelse fra Fylkesmannen ved planlagte tiltak/arbeid som medfører direkte utslipp mer enn 1000 pe i over 1 time eller en tilsvarende utslippsmengde. Dette gjelder også for mindre utslipp dersom utslippet får betydning for kommunens overholdelse av tillatelsens krav. Tilsvarende grense gjelder også for akutt utslipp.

4. FUNKSJONSKRAV

4.1 Krav til avløpssystemet

Kommunen skal arbeide for å få et optimalt samvirke mellom ledningsnett og renseanlegg med hensyn på å driftoptimalisere det totale avløpssystemet.

Kommunen skal medvirke til at det utvikles gode driftsprosedyrer og rutiner mellom drift av renseanlegg og det tilhørende avløpssystemet med pumpestasjoner for å utnytte behandlingssystemet optimalt og minimalisere utslipp.

4.2 Rensekrav for Fet renseanlegg

Grenseverdier for utslipp av rensed avløpsvann fra Fet renseanlegg*.

Kontrollparameter	Krav	Antall prøver
Total fosfor (tot.P)	Minst 90% -årlig middelværdi	24 ukeblandprøver
Biologisk oksygenforbruk (BOF ₅)	Registrering utløp	12 døgnblandprøver
Kjemisk oksygenforbruk (KOF)	Registrering utløp	12 døgnblandprøver

*Utslippskravet gjelder til MIRA er satt i drift

Tilhørende overløp i/ved renseanlegg et skal måles og inkluderes i beregningen av utslippene. Unormale verdier av tungmetaller utover det normale i avløpsslammet skal varsles Fylkesmannen.

Utslippskravene til sentralrenseanlegget gjelder når anlegget er ferdigstilt og satt i drift. Det vil ikke bli stilt krav til målinger av tungmetaller i avløpsvannet.

Tidspunktene prøvene tas skal være i samsvar med en tidsplan oppsatt på forhånd i internkontrollsystemet. Prøvene skal tas ved mengdeproposjonalt prøvetakingssystem. I henhold til forurensningsforskriftens § 14-11 vannføring inn – og ut måles med en usikkerhet på maksimalt 10 %. Det er i forskriften knyttet krav til akkreditering av prøvetaking for renseanlegg under kapittel 14.

4.3 Utslipp fra overløp på transportsystemet

Kommunen skal ha utslippskontroll med faste prosedyrer og rutiner for å minimalisere utslipp fra overløp og for å dokumentere utslipp fra disse. Hvert av overløpene skal vurderes med hensyn på viktighet og risiko og settes inn i et eget klassifiseringssystem for risiko (sannsynlighet x konsekvens) og inngå i miljørisikovurderingen.

For overløp skal det skilles mellom driftsoverløp og nødoverløp.

Generelt krav til driftsoverløp som avlaster regnvann.

Med overløp menes her overløp som avleder/avlaster avløp under gitte nedbørsituasjoner.

Krav til tilsyn og dokumentasjon:

Hvert overløp skal fjernovervåkes og ha installert utstyr for:

- registrering av driftstid
- avlastet mengde eller beregning med kalibrerte modeller.

- måling av fosforkonsentrasjon eller antatt konsentrasjon på gjennomsnittlig 1mg totP pr. liter

Ovenfor resipienter som er prioritert sårbare for overløpsutslipp skal utslippene opphøre eller reduseres ved tiltak som fordrøyning og/eller slamavskilling. Det vises for øvrig til at beste tilgjengelig teknologi (BAT) skal installeres for å beskytte sårbare vannforekomster. (jfr. § 14-5 i forurensningsforskriften)

Ingen overløpsutslipp skal skape estetiske påvirkning i/ved utslippsstedet. Tiltak skal iverksettes for å hindre dette.

Generelt krav til nødoverløp (trer i funksjon ved feil på anlegget)

Nødoverløp er overløp som normalt ikke skal brukes, og er plassert i et anlegg, basseng eller ledning av sikkerhetsmessige grunner.

For alle nødoverløp skal det være et system for varsling av feil, for eksempel fjernovervåking. Avbøtende tiltak skal iverksettes umiddelbart slik at forurensningen kan begrenses mest mulig inntil feil er rettet.

Alle utslipp fra nødoverløp skal registreres som avvik og forebyggende tiltak skal iverksettes umiddelbart.

Klima:

Økt nedbørintensitet forårsaket av klimaendringer vil føre til økte utslipp fra overløp hvis ikke mottiltak settes inn. Kommunen skal ved målinger og modellberegninger skaffe seg oversikt over utslipp og respons fra nettet på ulike typer regn. Dette skal inngå i arbeidet med miljørisikovurdering, jfr. kapittel 3.

5 OVERSIKT OVER ALLE PUNKTUTSLIPP

Utslppsregnskapet skal oppsummere alle viktige punktutslipp og sendes Fylkesmannen innen 15. 03 hvert år.

Kommunen skal ha oversikt over alle sine punktutslipp til vannforekomster som ikke oppfyller god vannstatus.

Med punktutslipp menes her utslipp fra transportsystemet via driftsoverløp, nødoverløp, overvannsutslipp og større lekkasjepunkter i nettet.

Kommunen skal hvert år utarbeide et utslppsregnskap for de kommunale utslipp innenfor rensedistriktet. Dette inngår i årsrapporten til Fylkesmannen etter standard utslippsskjema som finnes på www.fylkesmannen.no/miljo og [klima/skjema](http://www.fylkesmannen.no/klima/skjema).

Totalfosfor benyttes som parameter ved beregning av totalutslippet.

Utslipp fra driftsoverløp skal måles eller beregnes med antall m³ vannmengde og med målt eller antatt konsentrasjon 1 mg totP pr. liter som et gjennomsnitt. Utslipp fra nødoverløp skal beregnes så nøyaktig som mulig på grunnlag av registrert driftsstans ved pumpestasjoner o.l.

Kommunen skal kartlegge utslippene fra overvannsnettene som grunnlag for helhetlige tiltaksvurderinger. Det må påses at overvannsutslippene ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

Kommunen må inkludere alle tilfeldige og uforutsette utslipp (akutt utslipp) i utslippsregnskapet.

6 RESIPIENTUNDERSØKELSE OG OVERVÅKING

Kommunen skal delta i et samordnet overvåkingsprogram for vannområdet Øyeren med felles rapportering. Samordnet overvåking skal være på plass i løpet av 2013.

Kommunen skal utføre regelmessige undersøkelser og overvåking av de vannforekomster som berøres av avløpsvann som tillatelsen omfatter. Overvåkingsprogrammene innenfor vannområdene samordnes og tilpasses vannforskriftens føringer. Overvåkingsprogrammet skal utvikles i løpet av 2013 og settes i drift fra 2014. Design av overvåkingsprogrammet skjer i samarbeid med de øvrige parter i vannområde Øyeren og omfatter blant annet stasjonsnett, parametere og frekvensvurderinger avhengig av informasjonsviktighet og type.

7. PLAN FOR REDUKSJON AV FREMMEDVANN PÅ AVLØPSNETTET

7.1 GENERELT

I følge forurensningsforskriftens § 14-5 skal avløpsnettene, uten at det medfører uforholdsmessige store kostnader, dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til

- a) avløpsvannets mengde og egenskaper,
- b) forebygging av lekkasjer og
- c) begrensnings av forurensning av resipienten som følge av overløp

Kommunen må holde seg oppdatert på ny avløpsteknologi og ta i bruk bærekraftig teknologi for å begrense utslipp på forurensningsutsatte områder.

7.2. PLAN FOR REDUKSJON AV FREMMEDVANN TIL AVLØPSNETTET

En målrettet handlingsplan for reduksjon av fremmedvann til avløpsnettene innen 01.02.2014.

Det skal foretas en helhetlig gjennomgang av de ulike problemtyper inntak og infiltrasjon av uønsket vann (fremmedvann). Hovedvekt skal legges på miljømessige konsekvenser. En målrettet handlingsplan skal utarbeides og siktemålet er å effektivisere ledningsnettene for oppsamling og behandling av avløpsvann. Målsetting skal være å minimalisere tilførselene av fremmedvann til det kommunale nettet og bringe avløpet i størst mulig grad frem til effektiv rensing på rensesanleggene med minst mulig tap underveis. Planen bør bygge på tidligere utredninger og erfaringer kommunen har gjort. Det vises også til kapittel 3 i tillatelsen hvor tiltak for å møte klimaendringer inngår. Tiltak for å redusere fremmedvann vil bli spesielt viktig når behandlet avløpsvann skal pumpes og overføres til nytt sentralrenseanlegg MIRA .

8. PÅSLIPP TIL AVLØPSNETTET

En risikokartlegging av virksomheter med påslipp til det kommunale avløpsnettet skal foretas innen 01.03.2014.

Forurensningsforskriftens § 15 A gir kommunens en viktig rolle som myndighet for påslipp til avløpsnettet utfra bestemte kriterier fastsatt i § 15A-4.

Kommunen skal ha en oppdatert oversikt over virksomheter med påslipp til kommunalt nett og vurdere risiko og behov for vedtak om påslippskrav med hjemmel i forurensningsforskriftens kap.15A. Utarbeidelse av bestemmelser for påslipp til avløpsnettet fra virksomheter med blant annet spesifikke krav til forbehandling før påslipp vil være en viktig del av dette arbeidet.

9. KRAV TIL ÅRSRAPPORTERING

9.1 Rapportering til KOSTRA

Kommunen har rapporteringsplikt til staten gjennom KOSTRA systemet innen 15.februar året etter utslippsåret.

9.2 Årsrapport til Fylkesmannen

Årlig egenrapport skal følge kalenderåret og rapporteres elektronisk på standard skjema som finnes på Fylkesmannen.no/skjemabibliotek.

Kommunen skal i årsrapporten til Fylkesmannen innen **15.03** hvert år dokumentere forhold som er av betydningen for Fylkesmannens bedømmelse av om krav i utslippstillatelsen blir oppfylt. Rapporten vil bli viktig for Fylkesmannens arbeid med oppfølging av vannforskriften. Fylkesmannen har utarbeidet en ny mal for årsrapportering som er i samsvar med Kostrarapportering og fylkeskommunal rapportering knyttet opp mot vannforskriften. Standard skjema finnes på nettside hos Fylkesmannen.no under skjema.

10 INTERNKONTROLL

Kommunen plikter å etablere internkontroll for avløpsvirksomheten i henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Internkontrollen skal bl.a sikre og dokumentere at kommunen overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Kommunen plikter å holde internkontrollen oppdatert. Det skal bl.a kartlegges farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, jfr tillatelsens punkt 4.1. Slike vurderinger skal også inngå i planleggingen av nye anlegg.

11 GENERELLE VILKÅR

11.1 Utslippsbegrensninger og plikt til å redusere forurensning så langt som mulig.

Det er satt økt fokus på utslippskontroll og beregninger av overløpsutslippene fra de mange pumpestasjonene. Forebyggende tiltak for å redusere faren for akutt utslipp må få høy prioritering.

Selv om utslippsrammene overholdes plikter kommunen å redusere utslippene fra ledningsnettene så langt som mulig, jfr punkt 4, 5 og 9.

Kommunen plikter å holde seg oppdatert på avløpsteknologi og benytte de miljømessige best tilgjengelige teknikker som gjelder for denne type virksomhet. Se tillatelsens punkt 8 og 9.

11.2 Ansvarsforhold

Kommunen er ansvarlig for at utslippsbegrensninger overholdes og at avløpsanleggene drives i samsvar med god og anerkjent praksis innen fagområdet.

Denne tillatelsen fritar ikke kommunen for innhenting av tillatelser for andre sider ved bygging og drift av avløpsanleggene, f.eks. arbeidsmiljø, brann og eksplosjonsvern.

Tillatelsen fritar ikke kommunen for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jfr. forurensningslovens § 10, annet ledd.

Kommunen har plikt til å redusere forurensning så langt som mulig, jf 1.7. Kommunen har også plikt til å bidra til å redusere risikoen for at kjemikalier skader miljø og helse.

11.3 Tilsyn

Kommunen plikter å la representanter fra Fylkesmannen eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med avløpsanleggene til enhver tid.